

stoječi po svojih jerobih in skrbnikih. Imé jerobovo in skrbnikovo se postavi tudi v glasovni imenik. b) Tudi samostojne ženske morajo same volit priti; le zakonskim ženam je dopuščeno, da lahko volijo po svojih možeh. c) Za skupščine (korporacije), društva in družbe volijo tisti, ki jih po postavi zastopajo, ali pa tisti, ktere ti zastopniki pooblastijo. Ako je kdo od več korporacij ali društva zastopnik, sme toliko glasov oddati, kolikor korporacij ali društva namestuje. Pooblastil pa ne sme nihče več, ko eno samo sprejeti. Imé zastopnikovo in pooblaščenčovo pride v glasovni imenik in pooblastilo se zapisniku predloži.

Ako je kdo zastopnik od kakih korporacij, na pr. cerkve itd., pa ima ob enem tudi še sam svoje posebno posestvo, od kterega toliko davka plačuje, da ima volilno pravico, ali sme dva glasova oddati? Po naši misli ni dvombe, da sme.

Kdo voli za cerkve in ubožne kase, ako toliko davka plačujejo, kar ga je treba za volilno pravico? — Tisti, ki jih po postavi zastopa, to je, cerkveni predstojnik (župnik ali fajmošter) ali kogar on za to pooblasti.

Ali imajo tiste korporacije (cerkve itd.), ki imajo državne ali deželne obligacije, od katerih s tem plačujejo davek, da se jim 21%, dotično 10% od kupona utrujuje, volilno pravico, če plačujejo, kar je zato treba? Mi mislimo, da, — ker postava ta odbitek od kupona izrekoma davek in sicer davek od prihodka imenuje.

Da pa ta pravica obveljá, je neobhodno potreba, da je korporacija med občinske volilce (v volilski imenik) vpisana. Ako se to do zdaj še ni zgodilo, naj se ta vpis pri županstvu, ktemu korporacija podпадa, brž zahaja (reklamira), in potem skrbi, da popravek pride tudi v volilski imenik, ki se napravi za deželne volitve. Ako županstvo vpis odreče, gre pritožba do c. k. okrajnega glavarstva.

Reklamacija naj se brž ko brž zgodi, da se pred volitvijo deželnega poslanca dožene.

To, dragi domorodci, priporočamo vaši pazljivosti in vaši skrbi.

Klic kranjskemu narodu iz Štajarskega.

Pod naslovom: „ali bo kaj ali ne?“ poklada „Slovenski Gospodar“ iz Maribora med drugim našemu kranjskemu narodu sledeče želje na srce:

Ker se nadjamo, da stopijo slovenski državni poslanci, ktori so 400.000 štirskih Slovencev edina podpora, krepko na noge ter po vzajemnem postopanju z vsemi federalisti pospešijo konec državnega zбора, zato se obračamo do Vas, premili rojaki na Kranjskem: naj vas navduši ozir na nas, štajarske Slovence, ki si sami pomagati ne moremo; naj Vas navduši ozir na koroške Slovence, ktekim sedanja ustava vse jemlje, kar je narodu potreba, da živi; naj Vas posebno navduši sorodni nam narod česki, ki se že toliko let vojskuje za svoje, pa tudi za pravice nas vseh! Če Vaši poslanci ž njimi enako delajo, bo to českim bratom v tolažbo in pomoč, ter bo zmaga toliko preje in gotoveje prišla. S Čehi pa zmagamo tudi mi, brez njih pa ne. Nasprotovati ministerstvu, ki ima vsak hip druge možé na čelu, zamorejo poslanci le, ako vedó, da imajo ljudstvo za sabo, da bodo toraj vselej soper voljeni, naj vlada tudi dva trikrat zaporedoma deželni zbor razpustí. Taka je na Českem, in zato je nasprotje česko tako stanovitno in odločno. Na kolikor mi kranjske Slovence poznamo, se

upamo reči, da bodo, če vlada pri odločni opoziciji kranjskih poslancev razpiše neposredne volitve v državni zbor, z večine svojim narodnim poslancem zvesti ostali.

Potreba politične zavednosti pri Slovencih; snujmo politična društva!

Iz Gorenjskega 23. nov. — Narodnjaci! komaj smo se nekoliko oddihnili, že nam žugajo, nas z nova na steno pritisniti. Kdor bere dunajsko „Presse“, „Tagespost“ in druge take liste, bode mi to popolnoma pritrdir. Upajmo pa, da so ta žuganja naših nasprotnikov poslednja; vendar lahko nam postanejo nevarna, kajti v obupanji se moči natezajo, zedinjajo in zvikujejo, skušajo se (dokaz so nam prejšnje volitve) tudi lisičje zvijače.

Toraj pozor! na vse strani, nikar ne dremljimo, utrijujmo se mi sami in pripravljajmo orožje; s katerim bodo nasprotnike vrgli, ako nas zopet pokliče na boj v volitve.

Kakovo orožje pa si napravimo? Orožje uma in zavednosti.

Ljudstvu pojasnjujmo, kako da je vsak hip drugo ministerstvo; odkrivajmo mu namene naših nasprotnikov, pa tudi to, kaj hočejo doseči z vsakoletnim razpuščanjem njim neljubih deželnih zborov in z vsakdanjim beganjem ljudi po novih volitvah, ktere jemljó čas pa tudi mnogo mnogo denarja zavolj dolgih in težavnih potov na krivično odločene volitvene kraje.

Kedar bode ljudstvo to umelo in razvidelo, ne bojimo se nič več, nikdar ne bomo propali, kajti Slovenci imajo bister um, pa stanoven značaj; oni živé za Boga, dom in cesarja, za resnico in pravico, nikakor pa ne za neverni in krivični liberalizem.

Dozdaj pa je naše ljudstvo v politiki še zeló otročaj, sploh se namreč še ni privadilo ustavne vlade ter je tudi ne povsod pregledalo. Kako tedaj bi bilo mogoče v prav kratkem času vsaj volilcem najpotrebnše politične resnice razložiti in pojasniti, kajti politika je dandanes jako nevarna in skušal bi kak vsemogočen paša narodnjakom zopet tak nov eksempel štaturati?

Evo vam, dragi prabratimi! pomoč brez nevarnosti, pa gotovo in zdatno „v političnih društvih“.

Moč političnih društev nam kaže Tirolsko, Gornje Avstrijsko in gornje Štajarsko, ker zlasti v slednjih dveh deželah je popred liberalizem popolno gospodoval in se bahato koštil. Toraj naj ustanovi vsaka županija ali veča fara tako društvo, pa sem vam porok, da bode bistro naše ljudstvo v kratkem času se zavedalo političnih svojih dolžnosti ter jih tudi spolnovalo, da se nam ne bo nikdar več treba bati volitev, celo neposrednjih ne v državni zbor, ako bi nam utegnila precartana nemčurija ž njimi kteri pot postreči.

Domorodci! za politično omiko, brez ktere se ne more najbolja ustavna vlada nikdar dobro izpeljati, so Slovencem „politična društva“ tako potrebna, da se brez njih v političnih zadevah ne more nič stalnega in gotovega dognati. Samo človek, politično razumen, ima skalo stanovitnosti, ter se ne dá zapeljati in pregovoriti od vsacega sladkuna in lisjaka, pa tudi ne prestrašiti in ugnati po žuganji in pretenji boljarjev in izdajic; politični nevedneži pa se ne znajo braniti, omahujejo in pogosto zgolj iz nevednosti nasprotniku v zanjke tekó.

Slovencem je potrebna politična zavednost, v kratkem jo zamorejo samo „politična društva“ razsejati in pospešiti, toraj se gibljimo, tekajmo in delajmo, snujmo taka društva, kujmo orožje, dokler je čas; kdor